

PREPOROD

www.sindikata-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

PLJESAK

Nakon svakog sindikalnog uspjeha zaposlenici u javnim službama sve teže spajaju kraj s krajem – najbolji je komentar koji sam čuo nakon potpisivanja Temelnog kolektivnog ugovora. Jedan je kolega prokomentirao sam televizijski izvještaj s potpisivanja riječima: Da ne znam što je potpisano, po ozarenim licima sindikalista moglo bi se zaključiti kako su značajno povećana pojedina materijalna prava. Dugogodišnji je pak povjerenik sve prokomentirao usporedbom: Dok sindikalisti, od Španjolske, preko Francuske do Grčke, u rukama drže Molotovljeve koktele, njihove hrvatske kolege premijerki i ministrima nazdravljaju šampanjskim čašama.

Tri istovremeno i različite i slične reakcije na događaj koji se dugo najavljivao, a 4. listopada napokon i dogodio. Božićnica (ove godine) i restriktivniji uvjeti cipelarine (trajno) ustupci su na koje su sindikalni pregovarači pristali u zamjenu za tekst novog Kolektivnog ugovora. U javnosti je sve predstavljeno gotovo kao izvrsno obavljen sindikalni posao. Nekome neupućenom ili slabije upućenom stvarno bi se moglo učiniti da je sama činjenica postojanja kolektivnog ugovora, a time i sigurnosti ostvarenja brojnih prava koja iz njega proistječu, odgovarajuća zamjena za tih nekoliko tisuća kuna godišnje koliko će znanstvenici, prosvjetari, medicinari i socijalci imati manje u svojim ispražnjelim lisnicama.

„Kratkoročno izgubiti – dugoročno dobiti“ obrazloženje je koje su sindikati javnih službi patentirali 2006., za koje su 2009. dobili čak i potporu članstva. Obrazloženje je to koje će se ovih dana još jednom podastrijeti svim sumnjičavcima, kako iz svojih tako i iz drugih sindikata. Kad te netko dva ili čak tri puta digna na, u Zagrebu bismo rekli, „istu foru“, onda problem nije u onima koji to čine, nego u onima kojima se to čini. I nije to problem predsjednika pojedinih sindikata i njihovih suradnika. Problem je, na žalost čini se puno, puno dublji. Nedavno sam, samo dva dana uoči potpisivanja dokumenta o kojem pišem u ovom uvodniku, svjedočio sindikalnom skupu na kojem su stotine i stotine sindikalnih povjerenika pljeskale premijerkinom istupu koji, najblaže rečeno, ni pas s maslom smazao ne bi. Sjetila se gospođa Kosor svoje učiteljice, te „najljepše i najpametnije osobe svog djetinjstva“, sve to začinila šlagvortom kako je njena obitelj prosvjetarska, pohvalila pregovaračke sposobnosti sindikalnih domaćina. Onih istih domaćina koji su prethodno uspjeli dogovoriti smanjenje prava. Gromoglasan pljesak, u nevjerici sam nekoliko puta provjerio čujem li ja to stvarno što čujem, definitivno me usmjerio prema zaključku kako moje kolegice i kolege, barem oni koji su se tog subotnjeg podneva našli u kongresnoj dvorani Hypo centra, ne zaslužuju ništa bolje od onoga što im se upravo događa.

Na pljesak moje kolegice i kolege nije natjerao nikakav predsjednik sindikata, nikakvi sindikalisti. Njihov je pljesak izazvala pojava koju su psiholozi slikovito nazvali naučenom bespomoćnošću. Da su naše zbornice dubinski impregnirane ovom pojavom poznato je svima koji su tek i usputno provirili kroz vrata naših škola. Poznato je to i gospođi koja trenutno upravlja Hrvatskom Vladom. Da nije, dotična bi gospođa, porazmislila o susretu sa stotinama onih koji sindikalno predstavljaju djelatnost čije plaće zaostaju skoro šesto kuna za prosječnim plaćama u državi, djelatnosti čijim su se radnicima vladajući upravo „maznuli“ dodatnih par tisuća kuna.

Dva dana nakon premijerkinine najave, dva dana nakon gromoglasnog pljeska, u salonima na Markovom trgu, pod svjetlima brojnih reflektora, božićnica je, nadajmo se povratno, a cipelarina nepovratno izgubljena. Još jedan sindikalni uspjeh srećom je za nama. Ostaje nam svima skupa jedino nadati se kako će nas sindikati, barem u skorije vrijeme, poštediti novih uspjeha.

PROBLEM NASTAVNIKA PUTNIKA U GLAZBENIM ŠKOLAMA

USPJEŠAN ISHOD SINDIKALNE AKCIJE?!

Nakon što je državni tajnik Želimir Janjić najavio da će zaposlenicima i zaposlenicima Glazbene škole Brune Bjelinskoga u Daruvaru biti s plaćom za listopad doznačena i neisplaćena sredstva za putne troškove, čime će biti uspješno završena jedna sindikalna akcija koju je Sindikat Preporod pokrenuo u proljeće ove godine, za kraći smo razgovor, kako o samom problemu tako

o tijeku poduzetih aktivnosti, zamolili Anu Kralj, povjerenicu Preporoda u daruvarskoj glazbenoj školi.

*Kako je uopće došlo do dugovanja prema nastavnicima-putnicima u vašoj školi, o kolikim se dugovima pojedinačno radi?

- Do dugovanja je došlo početkom 2009. godine kada je Ministarstvo svoju obvezu plaćanja putnih troškova prebacilo na županiju kao osnivača srednjih glazbenih škola. Kako je do ove promjene došlo nakon što su županije već donijele svoje godišnje proračune, novac za prijevoz je preostao stizati na našu školu. Naša škola, kao uostalom i mnoge druge škole, je ostavljena na cjedilu. Radi se o jednogodišnjim dugovanjima za mjesni prijevoz, pojedinačno od 2000 do 6000 kuna, te za međumjesni od 5000 do 17000 kuna.

* Što se sve iz škole poduzelo kako bi se ovaj problem riješio prije nego što se u rješavanje problema uključio Sindikat?

- Ravnateljica nas je na sjednicama izvještavala o svojim pokušajima koja su završavala obećanjima kako će se sve riješiti. Također, izostala je realizacija obećane pomoći Sindikata hrvatskih učitelja, kojem smo se više puta obratili. Nakon godine dana obratili smo se Sindikatu Preporod za pomoć. Nakon što je u našoj školi osnovana podružnica Preporoda, problem se počeo rješavati.

*Opišite nam kratko ovu sindikalnu akciju?

- Nakon što sam ja kao sindikalna povjerenica

upoznala odgovorne osobe u Sindikatu, mislim ponajprije na pravnicu Sindikata, u našoj je podružnici održan sastanak kojim smo upoznali predstavnike našeg Sindikata s razmjernima problema, ali smo sastanak iskoristili da i ravnateljicu škole upoznamo s aktivnostima koje Sindikat namjerava poduzeti. Nakon toga je uslijedio sastanak predstavnika naše podružnice, ali i predstavnika Sindikata s pročelnicom u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji Andrejom Prugovečki Klepec. Nekoliko dana prije sastanka u Upravnom odjelu za društvene djelatnosti, predsjednik Sindikata s našim je problemom osobno upoznao i ministra Radovana Fuchsa. Na sastanku s ministrom je dogovoreno da Sindikat pripremi sporazum koji bi bio osnovom za rješavanje ovog problema. Prvi znak da se ozbiljno pristupilo rješavanju problema bio je dopis kojim državni tajnik Želimir Janjić obavještava Sindikat kako se odustalo od potpisivanja sporazuma sa

Sindikatom, ali će problem biti riješen nakon što sve glazbene škole dostave podatke o dugovanjima. Dopis je na našu školu stigao i nama je preostalo jedino čekati. Naše su kolegice i kolegice s odobravanjem primile vijest da će problem uskoro biti i riješen.

* Je li sve išlo baš tako glatko kako bi se iz ovog Vašeg odgovora dalo zaključiti?

- Naravno da nije. U svim su ovim aktivnostima predstavnici našeg Sindikata, bez obzira radilo se o kontaktima s ravnateljicom, pročelnicom Prugovečki, ili najvišim dužnosnicima našeg ministarstva, isticali i odlučnost da će se problem, ako ne uspije miroljubiv put, riješiti sudskim putem. Uostalom mi smo se već pripremali potpisati punomoći odvjetniku Sindikata.

* Nakon svega željeli bismo da nam prokomentirate zašto po Vašem mišljenju skoro u pola glazbenih škola uopće nema sindikalnih organizacija i što bi trebalo napraviti da se osnaži sindikalni utjecaj u glazbenim školama?

- Smatram da zaposlenici glazbenih škola nisu zainteresirani za učlanjenje, a kamoli za angažman u sindikatu jer se nisu susreli sa ozbiljnijim problemima koji bi ih stjerali u kut. Osvještavanje nas prosvjetara puno je brže kad se nademo u problemima. Naš će primjer pokazati da su u kriznim situacijama, a mnoge nam slijede, zaposlenici zaštićeniji ako iza njih stoji sposoban sindikat koji zna i može riješiti i najteže probleme.

I.S.

Dugovanja prema zaposlenicima daruvarske glazbene škole, ali i prema svim glazbenim školama u kojima postoje dugovanja za putne troškove, bit će podmirena do kraja studenoga.

Zahvaljujem Sindikatu Preporod na suradnji u rješavanju ovog problema

Želimir Janjić, državni tajnik

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Zagreb, 29. rujna 2010.

SINDIKAT ZAPOSLENIKA U HRVATSKOM ŠKOLSTVU - PREPOROD
Željko Stipić, predsjednik
ZAGREB
Petrinjska 59-a

Poštovani,

U vezi vašeg dopisa upućenog ministru znanosti, obrazovanja i športa 20. rujna 2010. godine oko dugovanja za prijevoz zaposlenika Glazbene škole Brune Bjelinskog u Daruvaru, odgovaramo sljedeće.

Sporazum o plaćanju mjesnog i međumjesnog prijevoza zaposlenicima Glazbene škole Brune Bjelinskog u Daruvaru uputili smo na mišljenje Upravi za pravne poslove ovog ministarstva. Uprava je mišljenja da za plaćanje ovih potraživanja nije potrebno potpisivati sporazum nego je dovoljno od ravnatelja škole zatražiti podatke o djelatnicima koji su imali pravo na mjesni i međumjesni prijevoz i tu obvezu izvršiti. Tako je učinila Uprava za financije ovog ministarstva i na taj način će se i postupiti. Vama hvala na suradnji u rješavanju ovoga problema.

S poštovanjem,

Željko Stipić, prof.

Glasilo Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod,
Petrinjska 59a, 10000 Zagreb
Izdavač: SZHS Preporod
Uredništvo: Sonja Mudrić i Marko Ružić

Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisak: I.T.M. VRBOVEC d.o.o.
Glasilo je besplatno; prijavljeno je
Ministarstvu kulture sektoru za informiranje
19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-broj: 532-03-5/2-95-01/142.

Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine, klasa:612-10/95-01-1267, ur-broj: 532-03-1/7-95-01.
Glasilo je oslobođeno poreza.

TEMELJNI KOLEKTIVNI UGOVOR ZA SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE U JAVNIM SLUŽBAMA

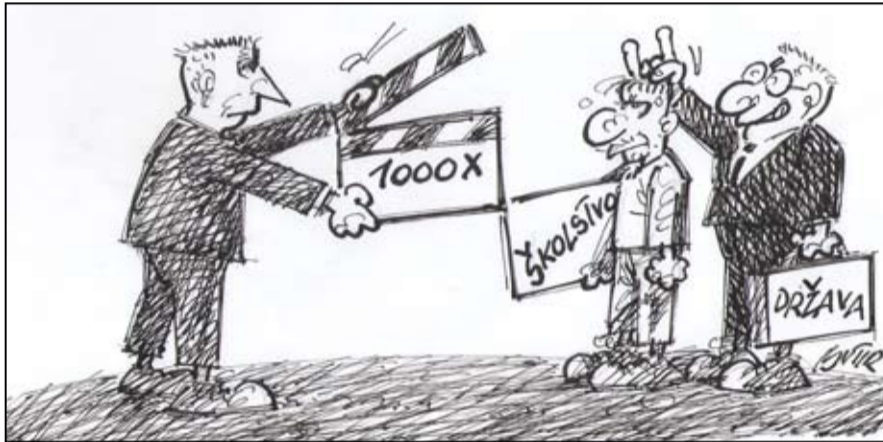
KORAK OD CIPELARINE ILI TKO JE JAMIO TAJ JE JAMIO!

Nikoga ovih dana ne bi trebao iznenaditi u blizini škola susret s ljudima koji broje korake ili pokušavaju nešto izmjeriti metrom. Kako će se prevariti oni koji će pomisliti da se radi o geometrima koji premjeravaju buduća školska igrališta, dvorane, bazena i sl. Ulični mjerači su radnici škola koji su dobili zadatak provjeriti je li mjesto stanovanja njihovih kolegica i kolega najmanje 1000 metara udaljeno od mjesta rada, odnosno radi li se udaljenosti od 1 kilometra između kuće ili stana radnika te stanice međumjesnog prijevoza. Ovakva odredba ugrađena je u novopotpisani Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama. Kako je udaljenost precizirana, potpuno je svejedno jeste li od škole udaljeni 10 ili 999 metara. U oba slučaja nema cipelarine. Dakle i zbog samo jednog koraka netko bi mogao izgubiti i do 10% plaće. Ostaje mu samo da kuka "e što nisam korak dalje".

No naši vrli pregovarači, koji su do ove novine došli kako kažu nakon dugotrajnih i mučnih pregovora, nisu precizirali što je to mjesto stanovanja niti kako se mjeri udaljenost do radnog mjesta. Hoće li se mjeriti zračna udaljenost (u fizici to zovemo pomak) ili udaljenost mjerena po stazi kojom radnik dolazi na posao (u fizici to zovemo put)? Ako je mjesto stanovanja stan onda čak i ljudi koji stanuju u istoj zgradi nisu jednako udaljeni od mjesta rada jer mogu stanovati na raznim katovima i stranama zgrade pa će netko na trećem katu, za razliku od nekog na prvom katu, možda udovoljiti uvjetu. Možda će netko reći da malo pretjerujem, ali ako se zažmiri na jedan metar zašto se ne bi zažmirilo i na deset i t.d. metara. Eto problema ravnateljima i posla Povjerenstvu za tumačenje.

Sodricanjem od božićnice nema takvih problema. Tu smo svi jednako zakinuti, i prema mišljenju pregovarača, svi

jedinstveni u odluci da se ove godine božićnice odričemo. U jedinstvo tog stava o odricanju pregovarači su bili toliko sigurni da su zaboravili na obećanje koje su nam dali tijekom pregovora. Citirat ću to obećanje iz e-Glasnika NSZSSH od 27. travnja 2010. „U slučaju da dogovori i postupci Vlade RH budu jasni i konkretni, sindikati javnih službi **prijedlog će dati svojim tijelima i članovima na usvajanje.**“ Možda su neka tijela nekih sindikata nešto i usvajala, ali članovi sigurno nisu. One u ime kojih se pregovara i koje se zastupa se po pravilu nikada ništa ne pita. I to traje.

Nakon potpisivanja pregovarači obiju strana demonstrirali su javnosti kako se u kriznim vremenima treba odricati i štedjeti te su umjesto uobičajenog šampanjca nazdravili vodom. Možda su si i zapjevali onu prigodnu zagorsku - Pijmo bračo vodu vince naj stoji ... S obzirom na postignute re-

zultate pregovora i ponašanje pregovarača može se zaključiti da se u novije vrijeme uspjeh pregovora više ne mjeri onim što se dodatno dobilo, već po tome koliko se od stečenih prava izgubilo. Pregovori su sada dakle to uspješniji što se od stečenih prava manje izgubilo. Vođeni ovom logikom i naši pregovarači ove pregovore oko TKU-a proglašavaju veoma uspješnima. Budući smo u kriznom razdoblju i nije realno očekivati da pregovorima postignemo poboljšanja, osobito ne u materijalnom pogledu pa nam samo ostaje da se složimo s onom izrekom tko je jamio jamio ili što se jami to se jami.

Vrijeme kada se trebalo i moglo jamiti je očito prošlo. U tom kontekstu moram se prisjetiti i 2006. godine kada smo propustili jamiti veće povećanje plaća. Netko (mislim da znate tko) nas je tada uvjeravao da je bolje ne jamiti odjednom, već postepeno kroz dug niz godina. E pa sad smo tu gdje jesmo. Njegova predviđanja se, na žalost, nisu ostvarila, ali on unatoč tome i dalje zastupa naše interese??? Bonus i neke bolje otpremnine možemo samo sanjati.

Na kraju moram tek sa žaljenjem konstatirati kako sam ja i moje kolegice i kolege iz škole prije potpisivanja ovakvog ugovora točno znali što potpisujemo ljetos vezano uz Zakon o radu. Suprotstavljajući se promjenama Zakona o radu mi smo branili kolektivne ugovore. Braneći produženu primjenu kolektivnih ugovora mi smo branili, među ostalim, ovogodišnju božićnicu. Sada kada su se sindikati božićnice odrekli sami od sebe, bez ispaljenog metka, moram priznati da mi nije jasno zašto sam objašnjavao kolegicama i kolegama važnost njihovih potpisa, zašto sam sudjelovao u prikupljanju potpisa protiv najavljenih izmjena Zakona o radu.

Ivan Korotaj

USKLAĐIVANJA SA ZAKONOM O RADU, RESTRIKTIVNIJE PRAVO NA CIPELARINU, NEZNATNA POBOLJŠANJA...

Piše: Milka Rodić, pravnik Sindikata

ni ugovor izazvan u međuvremenu mijenjanjem Zakonom o radu, odnosno da se radi o usklađivanju niza odredbi. Promjene, osobito kada se radi o ovakvoj vrsti dokumenta, treba sagledati kroz činjenicu donose li poboljšanja ili pogoršanja u

odnosu na postojeće stanje.

Krenimo s poboljšanjima. U članku 25. na drugačiji je, rekli bismo kvalitetniji način, uređeno pitanje natječaja pri zapošljavanju. Uvodi se web-stranice i Narodne novine, a ispušta se dnevni tisak. Ovim se rješenjem, osobito u školstvu, otvara mogućnost značajnih ušteda. Člankom 40., a riječ je o usklađivanju sa Zakonom o radu, zaposleniku se omogućava korištenje godišnjeg odmora u dva ili više dijelova. Povoljnije je riješeno pravo radnika na plaćeni dopust u slučaju selidbe. Ako se zaposlenik seli u mjestu stanovanja pripadaju mu dva umjesto dosadašnjeg jednog dana, a ako se seli izvan mjesta stanovanja ima pravo na četiri umjesto dosadašnja dva dana plaćenog dopusta. Člankom 48. ravnatelj ustanova izuzeti se od mogućnosti ostvarivanja prava na otkazni rok i otpremninu na način kako je to regulirano za zaposlenike u čl. 47.TKU-a.

Najnepovoljnije novo rješenje po zaposlenike proistječe iz promjene koja se dogodila u 67. članku. Naime točkom 5 spomenutog članka zaposlenik koji ima manje od 1 km

od mjesta od mjesta stanovanja do mjesta rada ili do stanice međumjesnog prijevoza, nema pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza. Kako su ovih dana pristigli brojni upiti u sindikat znači li to da će radnici već u listopadu ostati bez cipelarine, decidirano na spomenute upite treba odgovoriti kako nije moguća nikakva primjena ovog rješenja dok novo, za zaposlenike nepovoljnije rješenje, ne postane sastavnim dijelom novog granskog kolektivnog ugovora. Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito regulirano, sukladno Zakonu o radu, primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo.

Zahvaljujući novom Temeljnom kolektivnom ugovoru u nešto su se povoljnijem položaju našle zaposlenice i zaposlenici s navršениh 50 godina života. Njima će u buduću biti omogućeni sistematski pregledi svake dvije umjesto dosadašnjih svakih tri godine. Na kraju novog Temeljnog kolektivnog ugovora nalaze se još dva važna članka. Člankom 91. uređeno je da zaposlenicima ove godine neće biti isplaćena božićnica, a člankom 92. predviđeno je obveza usklađivanja granskih kolektivnih ugovora u roku od 60 dana.

OSIGURANJE AUTOMOBILA – NOVA POGODNOST ZA ČLANOVE
INFORMIRAJTE SE KOD VAŠEG POVJERENIKA
ILI NA
www.sindikata-preporod.hr

PRINCIPIJELNA NEPRINCIPIJELNOST!

Ovaj se put u pozadini pregovora 8 sindikata javnih službi o novom Temeljnom kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama postavilo pitanje o diskriminaciji pojedinih sindikata. Podsjetimo se nakon potpisivanja starog Temeljnog kolektivnog ugovora koji je Vlada potpisala sa nezakonito formiranim Pregovaračkim odborom, Sindikat Preporod je sudskim sporom pokušao ukazati na protuzakonitu praksu formiranja pregovaračkih odbora. Na žalost, spomenuti spor još uvijek nije riješen na Općinskom sudu u Zagrebu. Prije je istekao kolektivni ugovor, nego je riješen ovaj važan sudski spor.

Uožujku ove godine Sindikatu Preporod je odlukom Gospodarsko-socijalnog vijeća onemogućeno sudjelovanje u pregovorima o novom Temeljnom kolektivnom ugovoru. Spomenutom odlukom je pregovaranje omogućeno čak i sindikatima s višestruko manje članova od Sindikata Preporod. Protiv sramotne odluke tada smo prosvjedovali, ali smo, kao

sindikata koji djeluje poštujući hrvatske propise, odluku prihvatili.

Iako ovog puta Preporod nije ni na jedan način osporavao legitimitet aktualnog Pregovaračkog odbora, pred samo zaključivanje pregovora ponovno se je pojavio problem. Ovaj put ne sa sastavom pregovaračkog odbora, nego s pravom na potpisivanje. Naime Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika zatražio je od Vlade da mu se omogući izravno potpisivanje Temeljnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama. Pozivajući se na činjenicu da je samo nekoliko mjeseci ranije Vlada omogućila potpisivanje Dodatka II. Kolektivnom ugovoru za državne službenike i namještenike svim sindikatima koji su iskazali interes za potpisivanjem, SDLSNRH je od Vlade zatražio da postupi principijelno i potpisivanje omogući i ovom sindikatu. Kako se Vlada oglašila na ovaj zahtjev i potpisivanje omogućila samo sindikatima-pregovaračima, Sindikat državnih i lokalnih

službenika i namještenika prijavio je za diskriminaciju Uredu pučkog pravobranitelja Vladu Republike Hrvatske. Ostaje nam za vidjeti hoće li spomenuti ured biti brži od Općinskog suda u Zagrebu?

Oba spomenuta slučaja ukazuju na činjenicu da se nastavlja s praksom da Vlada Republike Hrvatske, čak i po cijenu diskriminatornog odnosa prema sindikatima, koristeći se neslaganjima koja postoje među pojedinim sindikatima, izravno i neizravno bira sindikate s kojima će pregovarati. Na žalost, samo se može nagađati zašto to Vlada čini, odnosno kakve to usluge Vlada vraća pojedinim sindikatima pregovaračima? Ostaje nam jedino za nadati se kako će nova Vlada promijeniti dosadašnju praksu pregovaračkog favoriziranja pojedinih sindikata.

Marko Ružić

SASTANAK S PREDSTAVNICIMA GRADSKOG UREDA ZA OBRAZOVANJE, KULTURU I ŠPORT

U subotu, 16. listopada 2010. u prostorijama Sindikata Preporod održan je sastanak povjerenika osnovnih i srednjih škola Grada Zagreba kojem su prisustvovali pročelnik Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport **Ivica Lovrić** i njegova pomoćnica **Božica Šimleša**. Sastanak je otvorio uvodnom riječi predsjednik Sindikata Željko Stipičić. Pozdravljajući goste rekao je da u Zagrebu Preporod ima osamdesetak podružnica od kojih je više od polovice u osnovnim školama te je posve jasno da nam je izuzetno stalo dobro surađivati s Gradom Zagrebom koji financira materijalne troškove škola, produženi boravak u osnovnim i prijevoz u srednjim školama, ali i mnogobrojne projekte vezane uz obrazovanje.

Upravo o tim je projektima okupljenicima govorio gospodin Ivice Lovrić. No, najprije nas je upoznao s činjenicom da se ove godine u zagrebačke osnovne i srednje škole upisalo oko 100.000 učenika i to njih 39.000 u srednje, a 61.661 u osnovne škole. Primjerice prije 15 godina u osnovnim školama bilo je 8.000 učenika više nego danas, a poznato je da će se broj učenika i dalje smanjivati, što će svakako uzrokovati i određene tehnološke viškove koji su za sada uspješno zbrinjavani. Od projekata koje realizira Gradski ured gospodin Lovrić je istaknuo financiranje produženog boravka u koji je sada uključeno oko 10.000 učenika, organiziranje svakodnevnog prijevoza za oko 4.000 djece iz osnovnih škola, organiziranje poduke plivanja za oko 6,5 tisuća učenika u 15 satnom programu, te plaćanje osobnih pomoćnika u nastavi kao pomoć djeci, razrednim odjelima i učiteljicama u onim školama u kojima su u nastavu uključena djeca s teškoćama u razvoju ili težim zdravstvenim problemima. Ponosno je istaknuto da je sada u taj projekt uključeno 150 pomoćnika za 190 djece. I dok se u tom projektu zapošljavaju uglavnom apsolventi različitih fakulteta, čak 58 nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture uključeno je u projekt „vikendom u sportske

dvorane“ koji je zaživio 2007. godine. Uz sve to financira se i škola u prirodi za oko 9000 učenika, ali i tekuće investicijsko održavanje i izgradnja novih škola. Zahvaljujući ulaganjima u školstvo koje je Grad Zagreb od 2000. godine do danas smanjio broj škola koje rade u tri smjene sa 16 na 5, dok 26 škola radi u samo jednoj smjeni. Naravno, još postoji problem tih 5 škola, kao i problem 6 škola koje nemaju dvorane za nastavu tjelesnog. S druge strane u samom središtu grada rade 4 škole uz stalno smanjenje broja učenika, što će sigurno dovesti do

zatvaranja jedne od škola, pri čemu će se paziti da nitko od zaposlenika ne ostane bez posla. Od novih osnovnih škola pred završetkom je O.Š. „Iver“ koja će imati čak i bazen i biti

najsuvremenije opremlje. I u srednjim školama broj je učenika znatno smanjen, ali se pojavio i problem pojačanog interesa za gimnazije na uštrb strukovnih škola. Od novih srednjih škola završava se S.Š. Jelkovec, rješava se problem Športske gimnazije koja bi uskoro mogla postati prva srednja škola internatskog tipa, a sve je pripremljeno i za izgradnju zgrade XII. Gimnazije koja bi trebala biti gotova 2013. godine.

Gospođa Božica Šimleša usredotočila se na problem raspoređivanja tehnoloških viškova, problemu u čijem rješavanju sudjeluje već devet godina, te je primijetila da je to ove godine bilo osobito teško. No, na zadovoljstvo svih, svi su tehnološki viškovi zbrinuti i to na neodređeno vrijeme, osim četvero kolega. Napomenula je kako će iduće godine upisi u prve razrede osnovnih škola krenuti ranije, te će tako i podaci o tehnološkim viškovima i potrebama za produžnim boravkom biti poznati do početka lipnja. Time će se osigurati da se raspoređivanje djelatnika po školama završi do 05. srpnja.

Prisutni su povjerenici postavili mnogobrojna pitanja, kako gospodinu Lovriću, tako i gospođi Šimleši. Na žalost, neka su od njih bila upućena na krivu adresu jer su se odnosila npr. na neplaćanje određenih obveza učiteljima ili neodobranje nastavnih programa. Velik broj pitanja odnosio se na rad učitelja u produženom boravku, te se pokazalo da je vrlo često uzrok nezadovoljstva zaposlenih u samoj školi, tj. postupanju ravnatelja pri organizaciji rada. Na kraju sastanka predsjednik Stipičić zahvalio je cijenjenim gostima i pozvao ih na nastavak suradnje.

Sonja Mudrić

Blagajna uzajamne pomoći

Brzo i efikasno

rješava Vaše financijske probleme

tel.: 021/ 323 - 036 ili www.sindikata-preporod.hr

Usporedba starog i novog Pravilnika o ocjenjivanju

NOVI JE BOLJI, ALI JE LI NAM PRAVILNIK POTREBAN?

Krajem rujna ove godine dočekali smo, nakon gotovo petnaest godina, novi ili bolje rečeno izmijenjeni Pravilnik o ocjenjivanju (punim imenom Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi). Odmah smo, nakon prvog čitanja, odahnuli... no, da li s pravom? Je li poboljšanje ovog dokumenta koje se očituje u njegovom „omekšavanju“, slobodnijem tretiranju obrazovnog procesa i evidentno većem uvažavanju kreativnosti i kompetentnosti nastavnika dovoljno da njime budemo i uistinu posve zadovoljni? U želji da objektivno odgovorim na ovo pitanje pročitala sam novi, ali i dodatnih nekoliko puta, sada već stari Pravilnik o ocjenjivanju. I doista, moje je prvotno zadovoljstvo splasnulo, a staro pitanje o svrsishodnosti postojanja tog dokumenta ponovno se pokazalo mnogo važnijim od analiziranja i raščlanjivanja odredaba novog Pravilnika. Pokušat ću istaknuti što to smatram dobrim, a što lošim ili barem slabijim odredbama novog Pravilnika, posebno u usporedbi s donedavno važećim dokumentom istog naziva.

Prije svega, jedna naizgled nevažna sitnica – novi je Pravilnik mnogo kraći (12 članaka manje i pregledniji jer gotovo svi članci nose nazive koji govore o njihovom sadržaju. Manji broj članaka posljedica je s jedne strane želje autora da ga „očiste“ od odredaba koje su već sastavni dio važećih zakona i propisa (Zakona o odgoju i obrazovanju), a s druge su pak strane brisane pojedine odredbe dosadašnjeg Pravilnika. I sve, doista sve što je izbrisano, izbrisano je s razlogom i to valja pozdraviti. Prije svega mislim pri tome na odredbe koje su kruto i administrativno tretirale obrazovni proces i vrednovanje rada učenika kao njegovog sastavnog dijela – npr. članak koji je nastavniku propisivao da pri provjeri znanja mora poštivati ličnost učenika (kao da to nastavnici inače ne rade!). Starim su Pravilnikom propisani ne samo elementi ocjenjivanja već i to da iz svakog od njih učenik mora imati najmanje dvije ocjene u polugodištu (što je stvaralo velike probleme u nastavnim predmetima s malim brojem sati). Dosadašnjim je Pravilnikom čak i propisivana obveza ponavljanja pisane provjere znanje ukoliko je realizirano manje od 50% pozitivnih ocjena u razredu. Novim Pravilnikom minimalni broj potrebnih ocjena uopće nije propisan, a elementi ocjenjivanja određuju se na stručnim aktivnostima svi razina, što je svakako znatno bolje rješenje koje više uvažava kompetenciju samih

nastavnika, ali i razlike među nastavnim predmetima.

Što se tiče ponavljanja pisanih provjera, ono doduše više snije obavezno niti je određeno ikojim postotkom pozitivnih ocjena, ali upitno je koliko je sadašnje rješenje kvalitetnije? Valjda u želji da odluku o tome ponavljati ili ne prepusti nastavniku, uveden je pojam „neočekivanog postignuća učenika“. Naime, tek u tom slučaju, nastavnik treba utvrditi razloge neuspjeha i ponoviti provjeru, ali i prethodno organizirati dopunsku nastavu! Osobno zahvaljujem zakonodavcu, jer su ovakvom formulacijom omogućili da više ne ponavljam niti jednu pisanu provjeru – naime, meni je, kao nastavniku matematike s dugogodišnjim iskustvom, svaki rezultat, pa i loš, očekivan... i znat ću omogućiti učeniku kome je to potrebno da ga poboljša, a da pri tom ne gubim dragocjene sate ili „kažnjavam“ učenike koji su uspješniji u svladavanju gradiva. No, tko bi uopće bio toliko naivan i proglasio rezultat svoje provjere neočekivanim, pa to onda „platio“ dodatnim komplikacijama kao što je obavještanje razrednika i stručne službe škole i organiziranjem (zar je to uopće u kompetenciji nastavnika?) dopunske nastave? Čini mi se, dapače, da su se autori Pravilnika „zaigrali“ terminima... valjda su zaboravili da je u srednjim školama broj sati dodatne i dopunske nastave limitiran brojem razrednih odjela i ne može se mijenjati i uvećavati tek tako, prema potrebi. Stari je Pravilnik dopuštao kratke pisane provjere, ali ne i njihovo upisivanje u rubrike za ocjenjivanje. Novi Pravilnik uvodi tzv. kratke provjere u trajanju do 15 minuta koje se smije upisivati, jer kako drugačije protumačiti frazu da se „u pravilu“ ocjene kratkih provjera upisuju u bilješke. Divne li pravničke dosjetke – „u pravilu“ znači zapravo da se nešto može, ali i ne mora.

Okvirni vremenici pisanih provjera mogli bi se pokazati jednim iznimno problematičnim mjestom novog Pravilnika.. Naime, početkom svakog polugodišta škola bi morala donositi i javno objavljivati taj dokument u kojem bi bili upisani nadnevcima pisanja pisanih provjera za sve nastavne predmete. Pa čak i onih kratkih koje po istom ovom Pravilniku treba najaviti do pet dana unaprijed! Svakome tko je ikada radio u školi dobro je poznato kako na predviđeni raspored pisanih provjera može utjecati npr. sezona gripe, bolovanje nastavnika ili kakva druga nepredviđena okolnost! A što se tiče kratkih

provjera, svakako je dobro najaviti ih, ali sam njihov smisao leži u tome da posluže za vježbu, poticaj, dodatnu razradu ili pojačanu provjeru nekog gradiva i njihovo uvođenje često ovisi o trenutnoj situaciji, bilo zbog gradiva ili sastava učenika u razrednom odjelu. Nemoguće je, ali i nepotrebno mjesecima unaprijed odlučivati hoćemo li i kada biti potrebe za nekom pisanom provjerom.

Na kraju, navest ću još nekoliko poboljšanja u odnosu na prijašnja rješenja. Posebno mi je drago da se u jednom članku govori o pravima, ali i o obvezi učenika da se moraju pridržavati pravila ponašanja u školi. I dok roditelji dakako i dalje imaju pravo i obvezu dobiti sve informacije vezane uz obrazovanje njihovog djeteta, razrednik više nema obvezu takve informacije pismeno slati roditelju koji zanemaruje svoje dužnosti i ne dolazi u školu. Osim toga, umjesto obvezna četiri, razrednik je dužan održati minimalno tri roditeljska sastanka što je zbog učestalog nametanja novih obveza učiteljska, i nastavnicima jedna dobrodošla promjena. Također treba pozdraviti odredbu da u zadnjem tjednu nastavne godine nema roditeljskih sastanaka niti informacija za roditelje, čime se smanjuje pritisak na nastavnika u razdoblju zaključivanja ocjena. Nadalje, više nema odredbe po kojoj se ocjena zaključuje na zadnjem nastavnom satu, jer je to bilo ionako nemoguće učiniti za sve učenike.

I da zaključim, novi Pravilnik doista mnogo više uvažava rad i stručnost nastavnika i ne sadrži gotovo niti jednu krutu odredbu koja bi mogla poslužiti inspekciji kao uporište za poništavanje rada učitelja i nastavnika. No, treba li nas uistinu veseliti što smo sada „slobodniji“ zahvaljujući pravnim dosjetkama („u pravilu“) ili općenitim terminima kao što je „neočekivano postignuće učenika“? Ne, mislim da ne treba. Problem ocjena i ocjenjivanja, umjesto Pravilnikom, bolje bi bilo rješavati kvalitetnijom dokimološkom edukacijom budućih učitelja i nastavnika, kvalitetnijim stručnim usavršavanjem, dokidanjem razloga za negativnu selekciju pri upisu u pedagoška zvanja i, onim što je najvažnije, primjerenim vrednovanjem nastavničkog i učiteljskog rada.

Sonja Mudrić

...NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI...

20. rujna Preporod zatražio od ministra Radovana Fuchsa da se osobno uključi u rješavanje problema dugovanja za troškove prijevoza prema pojedinim glazbenim školama. Izostane li ministrova reakcija, spomenutim je dopisom, Sindikat najavio podizanje tužbi za svoje članove u Glazbenoj školi Brune Bjelinskoga u Daruvaru.

22. rujna U Osnovnoj školi Štefanje osnovana podružnica Sindikata Preporod. Za povjerenicu izabrana kolegica Ana Gudan, a za zamjenicu povjerenice kolegica Goranka Halapa. Osnivanjem ove podružnice Preporod u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji djeluje u devet osnovnih i jednoj srednjoj školi.

28. rujna Sindikat Preporod službeno zatražio od državne tajnice Dijane Vican sastanak na kojem bi se razgovaralo o statusu učitelja u produženom boravku, problemima u osnovnim školama nastalim zbog zakonske obveze evidentiranja radnog vremena, zakonskim i pravilničkim promjenama, problemima u radu pojedinih županijskih komisija za tehnološke viškove, pregovorima o novom osnovnoškolskog Kolektivnom ugovoru...

29. rujna Preporod primio dopis Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa kojim nas se obavještava kako će Ministarstvo od ravnatelja glazbenih škola potražiti podatke o dugovanjima za troškove prijevoza zaposlenicima. Podsjetimo se posljedica je to inicijative koju je Preporod pokrenuo u kontekstu rješavanja problema dugovanja prema zaposlenicima Glazbene škole Brune Bjelinskoga u Daruvaru.

2. listopada Predsjednik Sindikata sudjelovao na svečanosti obilježavanja 20. obljetnice Sindikata hrvatskih učitelja. * Održane sjednice Županijskih vijeća Grada Zagreba (osnovne i srednje škole) i Zagrebačke županije. Na sjednicama su predstavljani sadržaji sa 12. sjednice Glavnog vijeća. Predstavljane novog Pravilnika o ocjenjivanju, kao i najvažnijih

obilježja novog Temelnog kolektivnog ugovora – sadržaji su o kojima se, također, govorilo na spomenutim sjednicama. Najavljeno je i održavanje skupne sjednice svih povjerenika Grada Zagreba na kojoj će sudjelovati visoki dužnosnici Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport.

4. listopada Preporod reagirao prigodnim priopćenjem povodom Dana učitelja na jednogodišnje kašnjenje s promaknućima mentora i savjetnika. Spomenuto je priopćenje poslužilo kao povod prigodnog priloga u središnjem Dnevniku Hrvatske televizije.

* Osam sindikata javnih službi potpisalo temeljni kolektivni ugovor za službenika i namještenika u javnim službama. Ugovorom su značajno smanjena pojedina materijalna prava. Ugovoreno usklađivanje s granskim kolektivnim ugovorima u roku od 60 dana. Glavno vijeće Preporoda je na 12. sjednici odlučilo da Preporod, ako mu to bude omogućeno, ne potpisuje ugovor kojim se smanjuju materijalna prava radnicima u javnim službama.

* Predstavnik Preporoda sudjelovao, na poziv predsjednika Hrvatskog pedagoško-književnog zbora Nevija Šetića, na javnoj tribini „Odgov između obitelji i odgojno-obrazovnih ustanova“. Tribina je organizirana povodom Dana učitelja.

6. listopada Na tiskovnoj konferenciji održanoj u Rijeci Preporod se osvrnuo na najvažnija obilježja novog Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

* Pod vodstvom predsjednika Županijskog vijeća Primorsko-goranske županije, a uz sudjelovanje predsjednika Sindikata, održana redovita sjednica Županijskog vijeća. Na sjednici se govorilo o aktualnostima kako o djelovanju Sindikata u protekla 3 mjeseca, tako i o najvažnijim događanjima u osnovnom i srednjem školstvu u proteklih nekoliko mjeseci. Povjerenici Primorsko-goranske županije kao i visoki predstavnici Sindikata na ovoj su se sjednici oprostili od Nikole Reljića, umirovljenog povjerenika u Elektroindustrijskoj i obrtničkoj školi

u Rijeci.

7. listopada Ministru Radovanu Fuchsu upućen zahtjev za početkom srednjoškolskih kolektivnih pregovora. Kako kolektivni ugovor ističe krajem godine, a kako je pregovore potrebno započeti 3 mjeseca prije njegova isteka, Preporod je od ministra zatražio organizaciju sastanka na kojem bi se pokušalo dogovorno formirati Pregovarački odbor.

13. listopada Održan sastanak Županijskog vijeća Krapinsko-zagorske županije. Na poziv predsjednika Županijskog vijeća Samsona Štibohara na sastanku sudjelovao i predsjednik Sindikata. Uz sadržaje sa zadnje sjednice Glavnoga vijeća, na sastanku je posebnu pažnju povjerenika privuklo predstavljanje novog Temelnog kolektivnog ugovora za službenika i namještenike u javnim službama.

* Ministar Fuchs zatražio od svih sindikata koji djeluju u sustavu srednjega školstva da ministarstvu dostave ili sporazum o pregovaračkom odboru za kolektivne pregovore ili odgovarajuću odluku Gospodarsko-socijalnog vijeća.

14. listopada Predsjednik Glavnog vijeća Preporoda Miljenko Lukiček i predsjednik Sindikata Željko Stipić sastali se s državnim tajnikom Želimirom Janjićem. Razgovaralo se o pokretanju pregovora o novim granskim kolektivnim ugovorima, problemima u svezi s evidencijom radnog vremena zaposlenika u školama, sadržajima više novih pravilnika koji se dovršavaju u Ministarstvu.

16. listopada Uz iznimnu posjećenost povjerenika zagrebački i osnovnih i srednjih škola, održan izvanredan zajednički sastanak dvaju županijskih vijeća. Na sastanku sudjelovali Ivića Lovrić, pročelnik Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport i Božica Šimleša, pomoćnica pročelnika za obrazovanje. Sastanak je sazvan zbog želje da se unaprijedi suradnja između Sindikata Preporod, sindikata koji djeluje u 78 zagrebačkih osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova, te Gradskog ureda za obrazovanje.

24SATA

NOVI LIST

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list

Jutarnji LIST

VJESNIK

prenosimo iz tiska...

18 NOVI LIST četvrtak, 7. listopada 2010.

U SINDIKATU ZAPOSLENIKA U ŠKOLSTVU ZADOVOLJNI NOVIM PRAVILNIKOM O OCJENJIVANJU
Vraćanje povjerenja u nastavničku kompetenciju

RIJEKA » Predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu »Preporod« Željko Stipić jučer je novinarima prokomentirao novi Pravilnik o ocjenjivanju i odlazak u prošlost, kako je kazao – nakaradnog Pravilnika u ocjenjivanju, koji je bio na snazi punih 15 godina.

– Novi je pravilnik o oc-

jenjivanju donio niz poboljšanja i njime je započeo mukotrpan proces vraćanja povjerenja u nastavničku kompetentnost ocjenjivanja, ocijenio je Stipić. Kazao je i da je, gledajući broj ocjena u rubrikama, stari pravilnik stavljao pred nastavnike obavezu koju nisu bili u stanju ispuniti jer je propisivao po najmanje dvije ocjene po

svakom elementu.

– Ta je odredba služila za izjvljavanje nad nastavnicima koji su tjedno imali tek jedan ili dva sata i rušila dignitet ocjene i ocjenjivanja, kazao je Stipić, ističući pozitivnim i automatsko poništavanje ocjena koje je ukinuto novim pravilnikom.

– Ta je odredba znatno

zloupotrebljavana od strane učenika, a sad je procjena o ponavljanju testa prepuštena nastavnicima, kazao je Stipić, naglasivši da je najveći propust novog Pravilnika odredba po kojoj ponovljenoj pisanoj provjeri znanja treba prethoditi organiziranje dopunske nastave, što je neprovedivo u srednjim školama. (B. S.)